

Estat Català

Butlletí del Comitè executiu dels separatistes catalans

Endreça 2.^a

De la victòria en la nostra guerra

En la guerra de Catalunya contra Espanya, el resultat favorable a la primera, pot donar-se, sense cap mena de dubte, per descomptat.

Revisant les forces morals més avalorades en la guerra, hom constata que, diferentment d'Espanya, Catalunya aportarà amb ella la força d'un ideal noble i sant. I, paralelament, la força immensa de l'OPINIO PUBLICA, SANCIONANT ENTUSIASTICAMENT LA GUERRA.

Si aquell rublirà d'enardiment el cor dels voluntaris de l'Exèrcit de Catalunya, LA SANCIO DE L'OPINIO PUBLICA satisfarà aquella exigència estratègica que cal satisfer en tota guerra, aquella exigència que, sense tenir en compte altra cosa que fets militars, queda avui reconeguda com la primera a satisfer.

Pou, precisament, en la guerra contra les nacionalitats ibèriques, on Napoleó veié per primera vegada, la impotència del seu sistema. Ni els nombrosos i enardits Exèrcits, ni les batalles guanyades, ni l'ineptitud dels generals contraris, ni les grans poblacions preses, no asseguraren les conquestes. Precissats a ocupar-ho tot sense poder conservar res, els exèrcits de Napoleó trobaren la mort en la concentració i eren desfets i batuts en detall si es dividien.

Les grans concepcions estratègiques de Napoleó s'esmicolaren davant d'aquella força moral que s'anomena ESPERIT PÚBLIC, la qual està encarregada de donar o treure puixança als exèrcits.

Aquesta força moral existeix avui a Catalunya. I és aquest ESPERIT PÚBLIC qui, tantost dels elements necessaris, donarà la victòria al nostre Exèrcit, mentre els crits de Visca Catalunya lliure! arborin per muntanyes i plans la nostra banders barrada enjoiellada amb l'estrella solitària fulgurant.

FRANCESC MACIÀ
General en Cap

Política interior

Havem llegit a la «Revista de Catalunya» un curiós article d'En Rovira i Virgili sobre En Cambó. L'article, ple de coses pintoresques — per exemple la punta que vol semblar ofensiva contra En Macià — demostra que el desig ocult de l'Acció Catalana és sempre el mateix: el creure que En Cambó pot ésser un dels deslloradors de la situació política espanyola. Deinaquen a En Cambó que els hi desenca li el carro, però li demanen, ben entès, amb aquell aire de perdonavides que constitueix el verdader esperit d'Acció Catalana. En Rovira diu a En Cambó allò que deia el portugués:

—Si em treus del pou, et perdonaré la vida.

Sembla que sobre això, l'acord, a Acció Catalana és unànim. Sobre les altres coses hi hauria molt a dir, perquè l'edifici del partit s'esberla per tots cantons. N'hi ha una part, els que se-

gueixen a Mossén Vespella, que voldrien fer «La Publicitat Cristiana». Els altres — la minoria — troben que les coses ja estan bé com estan, és dir troben que no cal que «La Publicitat» sigui cristiana de noms i de fets, essent-ho com ho és de fets. Els sabotejadors del front únic es passen el dia, com tothom veu, catalanitzant Catalunya i anant, com ells diuen, Catalunya endins. Si no fessin més feina els delegats governatius, el Capitan Verdades i el general Barrera!

El que haurien de fer és posar-se a les ordres d'En Cambó i d'En Pol i parlar clar i català. Tot pateix del mateix mal: de l'aire de perdonavides que agafa tothom en començar a parlar de política. No havien estat mai tan cambonistes som ara. Que els separa d'En Cambó? Res, substancial: només la mala cara que posen quan pensen que són cambonistes. I com que només un acte de sumissió davant d'En Cambó donarà a aquest la sensació que té un partit i per tan el farà sortir de l'atonía en que viu ara, estem convençuts que l'acte de sumissió no es farà esperar. D'altres dificultats, no en veuen pas. En Cambó és, cada vegada més, un element virginal i tendre. No s'ha enyorat la Lliga? Els cambonistes de l'Unió Monàrquica, no estan avui perfectament situats? Que més volem? Per Catalunya sense vacillar: feu-vos cambonistes i el Directori és a terra.

Quan s'ha parlat de tot, resulta que aquest camí és l'únic que podem seguir amb una certa decència. És el mal menor. Val més que els prenguin per cambonistes que per admiradors de Romanones o de Bugallà. El públic s'ha de recordar que no manaren senyors que a la Conferència Nacional Catalana defensaren el report referent a l'organització de l'activisme català. No sabem veure com trobin ara compatible aquest report amb l'haver assistit personalment i d'una manera visible a la manifestació a honor del rei d'Espanya.

Deu ens guardi de dir que aquest fet demostra que els homes d'Acció Catalana estan satisfets del Directori. Co que certament direm és que fan els possibles per que la gent cregui que només el triomf del bugallisme o del romanonisme pot salvar una situació que és visiblement favorable a la llibertat de Catalunya. encara que sigui perfectament desfavorable a la majoria dels partits catalans.

La impressió que fan és de llàstima i és er això que els demanem que tornin a la casa pairal de la plaça de la Cucurulla, de la qual no haurien d'haver mai sortit. L'Acció Catalana, passarà a l'història com un núvol d'estiu, com la costellada — sense costelles — política d'una generació refiada del valor màgic que tenen certes paranles sonores. Que era bonic l'acció i sobretot el parlar d'acció en temps normals! Tot s'ha desinflat. Els pocs elements apassionats que s'inscriviren al principi d'Acció Catalana, es troben avui, en el lloc que els pertoca. Els altres, la gran massa de la petita burgesia, somatenistes vergonyants, quietistes integrals, quietistes abans que catalanistes, no es decideixen, en canvi, a desplaçar-se al sector que els correspon. S'han quedat en mig del pas i no fan ni deixen fer. Estan equivocats: d'un cantó donen a en Cambó una sensació d'isolament i el leader regionalista no es decideix a enderrocar, de l'altre, priven que es retrassi, posant tota

mena d'obstacles al moviment lliberador que es dibuixa cada vegada més precís a l'horitzó. La seva política és pèrfida i hipòcrita; la seva responsabilitat serà proporcionada.

Del nostre cantó, per contra, les coses s'aclareixen cada dia més. A mida que els contactes entre l'element obrer, sempre idealista, sempre noble, i les nostres organitzacions s'estableixen l'entusiasme i l'esperança de la victòria final es concreta. El gran fet polític del moment és la penetració de la doctrina catalanista entre la massa obrera. Els obrers catalans veuen cada dia més clar que només l'indpendència de Catalunya els pot donar satisfacció i que només dintre de l'Estat Català seran considerats com a factor essencialíssim de producció com són realment. Per altra part, en l'esperit dels quadres de l'organització es va infiltrant aquell esperit de sacrifici, aquell idealisme incorruptible que constitueix el mateix esperit del poble. Aquestes dues forces, separades, no haurien estat mai res. Unides, seran invencibles.

L'opinió de Catalunya, ha de crear-se l'hàbit mental de considerar lligades, fins a la victòria, aque tes dues organitzacions. No ens espantaran mai les reivindicacions obreres perquè quan són veritat, no poden ésser en cap manera contràries a l'interès de Catalunya. L'obrerisme anticatalà és una política contra els mateixos obrers, de la mateixa manera que un catalanisme contra els obrers no pot ésser dirigit més que contra Catalunya. Nosaltres ho entenem així i és per això que no podem deixar d'entendre'ns.

Per altra part, l'opinió ha de considerar que la conjunció d'aquestes dues forces és la única solució per allunyar per sempre aquest somni en que està submergida l'opinió des de 1917. Res es pot fer a l'esquena del poble o contra el poble. Res es pot fer d'amagat de Catalunya. Aquesta al·liança té la clau de la situació. Quan arribi l'hora, la porta serà oberta, sense vacil·lacions.

NOTA COMICA

Com a complement de la extensa i verídica informació dels greus fets esdevinguts en la nostra Universitat donada en al re lloc del present número, hem d'assabentar als nostres lectors que el dilluns al matí al moment de presentarse a la vista de l'enorme massa d'estudiants en un pati del Clínic el Rector de r. o., Dr. Martínez Vargas (a) Rei Herodes, caigué al seu damunt una nodrida pluja de llonguets, truites i altres comestibles per l'estil; car s'equieia ésser l'hora d'esmorzar. No cal dir que li anaren pel clatell, cap, cara, pit i per tota la seva persona: perquè gairebé tots els tiradors feien «diana».

Un grup tingué la pensada de sortir al carrer i arribar-se fins al «Bar Galeno», enfront mateix de l'Hospital i acaparant tots els tomacons que tenien se'les endugué per a convertir-los també en projectils que, sucosos com eren, acabaren de convertir l'indumentària del «insigne» rector, regalimant com unes bresques, més ridícula la seva ja prou trista figura.

Llàstima que en aquell moment no hagués passat un carro d'escombraries on tirar-hi apoteòsicamente l'inflat i buit rector del rei per que el portessin on deuria quedar per sempre més.